

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

نام درس: مصون سازی	کد درس: ۱۷۵۳۰۳۷
مقطع تحصیلی: کارشناسی	رشته تحصیلی: بهداشت عمومی
گروه آموزشی: آموزش و ارتقا سلامت	پیش نیاز: میکروب شناسی
تعداد واحد: ۱ واحد تئوری	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
روز و ساعت برگزاری: سه شنبه ساعت ۱۰-۱۲	مسئول درس: دکتر شهین سعیدی نجات
طراحی اولیه *	بازنگری □
هدف کلی دوره: آشنایی با سیستم ایمنی بدن و چگونگی مصون کردن افراد در مقابل بیماری آشنا نمودن دانشجویان از دستگاه ایمنی ، هم چنین مکانیسم ایمنی بدن ، توان تشخیص برای برای تزریق یا تلقیح بموقع و مناسب واکسن های مختلف و تصمیم گیری در موارد عدم تلقیح آنها و نیز توان انجام تمام واکسیناسیون های رایج در کشور به منظور پیشگیری و کنترل بیماری های واگیر قابل پیشگیری شامل: • مقدمه ای بر ایمن سازی • عوامل تعیین کننده پاسخ ایمنی • انواع واکسن ها • نحوه انجام واکسیناسیون • موارد منع واکسیناسیون • عوارض واکسیناسیون و درمان های به موقع و مناسب آن • برنامه ایمن سازی کودکان با توجه به شرایط اپیدمیولوژیک کشور • نکات مهم در واکسیناسیون • شرایط نگهداری انواع واکسن ها و زمان نگهداری واکسن • موارد خاص مصرف واکسن های غیر رایج • آنتی توکسین و سرم های حیوانی • انواع واکنشهای سرمی	
اهداف اختصاصی دوره: دانشجو باید بتواند موارد زیر را توضیح دهد: مفاهیم کلی واکسیناسیون و مصون سازی را بیان کند . -انواع مصونیت را تعریف کند . -واکنش ایمنی به آنتی ژنای واکسن را توصیف کند . -انواع واکسن های موجود را با نام بیماری مربوطه و علائم اختصاری واکسنها طبقه بندی کند .	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

- محل تزریق هر واکسن را مشخص نماید . - احتیاط کلی در واکسیناسیون را توصیف کند . - موارد احتیاط و منع مصرف هر یک از واکسن ها را بیان کند . - واکسیناسیون کودکان در ایران را شرح دهد. - برنامه ایمن سازی افراد ۷ تا ۱۸ ساله که در وقت مقرر مراجعه نکرده اند را توصیف کند . درصد محافظت و طول دوره ایمنی ایجاد شده در هر نوبت را بیان کند. - حداقل فاصله بین نوبت های واکسن را بیان کند. - نکات مهم در واکسیناسیون نوزادان نارس، شیرخوارانی که در نوزادی تعویض خون شده اند و واکسیناسیون شیر خوارانی که در نوزادی زرد شده اند را شرح دهد . - واکسیناسیون در افراد مبتلا به هموفیلی و نحوه تزریق واکسن ها و برنامه زمان بندی دریافت واکسن افراد مبتلا به تالاسمی را توضیح دهد - گروه های پرخطر برای ایمن سازی هیپاتیت ب، را توصیف کند . - چگونگی ایمن سازی در کودکان دارای نقص سیستم ایمنی را توضیح دهد . - زمان نگه داری واکسن پس از باز شدن ویال را برای هر یک از واکسن ها شرح دهد. - واکسن های خاص که در موارد به خصوص باید تلقیح شوند را نام برده و مورد استفاده و منع مصرف آن را شرح دهد. - آنتی توکسین یا سرم های موجود در کشور را با ذکر ماهیت، مقدار و تجویز، شرایط و مدت نگه داری شرح دهد - مراقبت های احتیاطی در مصرف سرم ضد مارگزیدگی را توصیف کند . آزمایش پایداری و آزمایش پوستی آزمایش حساسیت در مورد سرم و آنتی توکسین های حیوانی، به روش های توصیف کند . واکنش موضعی ارتوس را توضیح دهد	
جدول ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره	
جلسه	رئوس مطالب
۱.	مقدمه ای بر ایمن سازی
۲.	عوامل تعیین کننده پاسخ ایمنی و انواع واکسن ها
۳.	نحوه انجام واکسیناسیون و موارد منع واکسیناسیون
۴.	عوارض واکسیناسیون و درمان های به موقع و مناسب آن
۵.	برنامه ایمن سازی کودکان با توجه به شرایط اپیدمیولوژیک کشور
۶.	شرایط نگهداری انواع واکسن ها و زمان نگهداری واکسن
۷.	موارد خاص مصرف واکسن های غیر رایج در سفر و بیماری
۸.	آنتی توکسین و سرم های حیوانی و انواع واکنش های سرمی
روش های آموزشی (نحوه ارائه درس): وینار آموزشی با حضور فعال دانشجو	
وسایل آموزشی: آموزش باز دانشگاه -	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

وظایف و تکالیف دانشجو: حضور فعال در کلاس - پاسخ به سوالات حین درس - حل تکالیف کلاسی - پیش خوانی مطالب
روش های ارزیابی دانشجو (لطفا سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود): روش های ارزیابی در طول دوره: ۱۰ نمره آزمون نهایی و ۱۰ نمره فعالیت کلاسی
• تکالیف کلاسی ۶ نمره • سوالات حین درس ۴ نمره • کامنت علمی ۳ دقیقه ای هر بار یک نمره جمعا ۳ نمره ارفاقی
روش های ارزیابی در انتهای دوره: آزمون کتبی (صحیح و غلط - تشریحی - تست -) و سوال شفاهی
منابع اصلی درس:
• درسنامه پیشگیری واجتماعی مولفان جی ای پارک برگردان به فارسی دکتر حسین شجاعی تهرانی • سلامت در جمهوری اسلامی ایران نوشته دکتر علیرضا مرندي و همکاران چاپ یونیسیف • کتاب جامع بهداشت عمومی تألیف دکتر حسین حاتمی و همکار • اصول پیشگیری و مراقبت بیماریها مرکز مدیریت بیماریهای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی . • آخرین دستورالعملهای وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در مورد ایمن سازی • آیین نامه آموزشی ایمن سازی سازمان بهداشت جهانی